

Länsstyrelsen
Västra Götaland

Yttrande

1 (5)

Datum
2022-01-24

Ärendebeteckning
402-56557-2021

Falköpings kommun
marta.gahm@falkoping.se

Undersökningssamråd tillhörande Förslag till detaljplan för del av Kv Trym i Falköpings kommun, Västra Götalands län

Handlingar daterade 2021-12-21 för samråd 6 kap 6 § miljöbalken

Om ärendet

Kommunen har begärt undersökningssamråd med Länsstyrelsen om föreslagen detaljplan kan antas medföra betydande miljöpåverkan.

Planen omfattar fastigheterna Trym 14, 15, 20, 21, 22, s:1 samt del av Kyrkerör 1:1. Fastigheterna omfattar tillsammans cirka 1,63 hektar mark.

Detaljplanen skulle syfta till att pröva platsens lämplighet för bostäder, vårdinrättning, handel, centrum, besöks/-idrottsnäring samt verksamhetsändamål.

Länsstyrelsens bedömning

Kommunen bedömer att genomförandet av förslaget inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Länsstyrelsen bedömer dock att betydande miljöpåverkan, orsakat av planens genomförande, inte går att utesluta.

Länsstyrelsen anser att risk för betydande miljöpåverkan föreligger på grund av följande:

5§ punkt 8 MBF (2017:966) 7. riskerna för människors hälsa eller för miljön till följd av allvarliga olyckor eller andra omständigheter.

Hälsa/Säkerhet

Utifrån att området ligger inom 150 meter från järnvägen och då känslig verksamhet planeras (bostäder, vårdinrättning, handel, centrum, besöks/-idrottsnäring) är disponering av planområdet och skyddsavstånd mycket viktiga för att risknivån ska bli acceptabel. Om känslig verksamhet planeras nära spåren kan betydande miljöpåverkan inte uteslutas. Länsstyrelsens [Riskpolicy](#) är en viktig vägledning – med principen att det främst är mindre känslig verksamhet som kan tillåtas nära spåren. Kommunen behöver vidare beakta att tekniska riskreducerande åtgärder generellt sett är ett sämre alternativ än skyddsavstånd; om sådana åtgärder föreslås behöver deras genomförbarhet och robusthet över tid beskrivas noga.

Buller

I samrådshandlingen ska det finnas en bullermätning och bedömning som vägt samman järnvägs- och vägbuller.

Det ska också finnas en bedömning hur buller från verksamheter i och från verksamheter i angränsande planer påverkar bostadsmiljön.

Vibrationer

I samrådshandlingen ska det finnas vibrationsmätning/bedömning om påverkan från vibrationer.

Miljöfarliga verksamheter

I underlaget benämns att planerna ska medge boende och verksamheter. Länsstyrelsen efterfrågar vilken typ av verksamheter ska medges?

I samrådshandlingen ska finnas en bedömning om verksamheter som finns i angränsande planområden kan förorsaka störningar för planerade bostäder på Trym 22.

Synpunkter inför fortsatt planarbete

Föroreningar

På och i närheten av fastigheten finns misstanke om att det kan finnas markföroreningar bl a utfyllnadsmassor, alunskiffer (det kan finnas höga bakgrundshalter av tungmetaller) då det en gång legat ett gjuteri på platsen. Eftersom verksamhet har funnits på platsen under lång tid kan det också finnas andra typer av föroreningar. Inom 200 meter på Vidar 2 finns i Länsstyrelsens databas för potentiella föroreningar även en kemtvätt. Halogenerade lösningsmedel kan sprida sig långt varför även den sortens föroreningar ska undersökas vid markundersökningen.

Nedan följer generella råd hur kommunen kan arbeta med föroreningar vid planering:

Inför samråd – Under arbetet med att ta fram samrådshandlingar bör följande underlag tas fram:

MIFO fas 1/historisk inventering för att veta vilka föroreningar som kan finnas och var de kan finnas. Det här underlaget är viktigt eftersom den ligger som grund för bedömningar som måste göras. Eventuellt kan översiktliga undersökningar inom och eventuellt även utanför planområdet behöva göras, för att konstatera om det finns föroreningar. Denna bedömning behöver göras i samråd med tillsynsmyndigheten som är MÖS.

Om man hittar föroreningar behövs, helst innan samrådskedet men senast inför granskningsskedet, tas fram följande underlag:

- Fördjupade undersökningar, för att avgränsa föroreningarna.
- Riskbedömning, för att bedöma hur mycket riskerna behöver reduceras för att undvika negativa effekter på hälsa, miljö och

naturresurser, idag och i framtiden.

- Åtgärdsutredning och åtgärds mål, för att bedöma vilka saneringsåtgärder som är nödvändiga för att marken ska bli lämplig och bestämma vilka åtgärds mål som ska gälla.
- Riskvärdering. I riskvärderingen jämför och värderar man olika saneringsalternativ och metoder mot varandra för att hitta bästa saneringsåtgärden. Viktigt ur ett hållbarhetsperspektiv!
- Undersökningar och utredningar genomförs i ett stegvis förfarande. Innan planen antas ska tillräckligt med undersökningar och utredningar vara genomförda för att kunna bedöma om planen kan genomföras och vilka åtgärder som är nödvändiga för den planerade markanvändningen. Efterbehandlingsåtgärderna bör ha stämts av, med tillsynsmyndigheten, under planprocessen för att minimera risken för att nya strängare krav riktas mot byggherren under genomförandeskedet. Det ska säkerställas i planen att nödvändiga saneringsåtgärder kommer att utföras genom t ex en planbestämmelse om att bygglov inte får ges för ändrad markanvändning förrän markens lämplighet har säkerställts genom att markföreningarna har avhjälpats.

Dagvatten

Länsstyrelsen vill dock skicka med upplysning om att området ligger inom dricksvattenförekomst grundvatten Falköping-Skövde och att närmare beskrivning om vilken aktualitet grundvattenförekomsten har och hur dagvatten behöver renas för att skydda grundvattentäkten behöver genomföras.

Naturmiljö

Länsstyrelsen anser det är positivt att de flertal stora träd som finns inom planområdet ska inventeras. Det är även positivt om träden kan bevaras.

Kulturmiljö

Berört område ligger inom riksintresse kulturmiljö, Kambrosilurområdet, och stadsdelen Ranten har bedömts ha nationellt värde i kommunens kulturmiljöunderlag.

Kulturmiljöunderlaget avseende Ranten innehåller exempelvis karaktärsdrag, förhållningssätt och ställningstaganden som det är viktigt att kommunen hanterar aktivt i kommande planarbete för tillgodoseende och hänsyn till berörda kulturmiljövärden.

Det är viktigt, precis som kommunen framför i sin utredning, att kulturmiljöfrågan utifrån både riksintresse kulturmiljö och övriga allmänna kulturvärden hanteras aktivt och medvetet i det kommande planarbetet, exempelvis genom noggranna volymstudier som t ex visar vilket typ av bebyggelse och vilken skala som är lämplig inom området för att tillgodose riksintressets kulturmiljövärden och därmed åstadkomma en hållbar utveckling och en god gestaltad livsmiljö.

Länsstyrelsen vill även uppmuntra kommunen att se till vilka uttryck för kulturvärden befintlig bebyggelse innehåller och vilka eventuella möjligheter det finns att använda sig dessa i planerad utveckling.

Arkeologi

Länsstyrelsen ser positivt på att fornlämning L1963:9900 ska bevaras. Tillstånd till ingrepp krävs dock ändå då arbeten ska ta plats inom fornlämningsområdet för fornlämningen. Stensättningen kan behöva avgränsas, alternativt kommer ett tillstånd villkoras med skyddsåtgärder.

De som medverkat i beslutet

Företrädare för naturavdelningen, samhällsavdelningen, vattenavdelningen samt miljöskyddsavdelningen har bidragit till beredningen av detta yttrande. Beslutet har fattats av planhandläggare Emma Ahlgren

Emma Ahlgren

Detta beslut har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Länsstyrelsen/
Samhällsavdelningen, Mattias Svanström, Per Jernevad, Madeleine Elisabethdotter Sjölander,

*Miljöskyddsavdelningen, Carina Nyhammer,
Naturavdelningen, Martin Svensson,
Vattenavdelningen, Claes Eliasson,
Samhällsbyggnadsenheten enligt expeditionslista*